

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง
ข้อมูล ณ วันที่ ๒๐ เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๘

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

๑. ชื่อ-สกุล นายตะอา หวังโสะ

๓. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้ บ้านเลขที่ ๑๐๓ หมู่ที่ ๑ ตำบลบ่อน้ำร้อน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

โทรศัพท์ ๐๘๕-๓๐๖๘๑๐๑ Facebook Line

เกิด พ.ศ. ๒๕๔๘ ปัจจุบันอายุ ๗๐ ปี

๔. สถานภาพ ☐ โสด ☒ สมรส ☐ หย่าร้าง

๕. ระดับการศึกษา ประถมศึกษา (ป.๔)

สถาบันการศึกษา โรงเรียนบ้านท่าปาย

คณะ/สาขาวิชา -

๖. อาชีพปัจจุบัน

☒ ๖.๑ ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว

☐ ๖.๒ ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากเกษตร

ระบุ.....

๗. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร ๒๒๗,๐๐๐ บาท/ปี

๘. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๘

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. สินค้าหลัก ปาล์มน้ำมัน

๒. แปลงเรียนรู้ มีจำนวน ๓ แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย

๒.๑ แปลงปาล์มน้ำมันซึ่งเป็นพืชหลักของศูนย์ฯ ใช้สำหรับศึกษาดูงานให้เกษตรกรที่สนใจและ
เป็นแปลงเรียนรู้ในงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ ปี ๒๕๖๓ การเลี้ยงปลาในร่อง
สวนปาล์มน้ำมัน

๒.๒ แปลงเกษตรผสมผสานและไม้ผล มีการปลูกผสมผสานโดยมีพืชหลักคือส้มโอ พันธุ์ชาวน้ำผึ้งและทับทิม
สยาม จำนวน ๕๐ ต้น และยังมีผลไม้อื่นๆ เช่น จำปาตะ ฝรั่ง กล้วย มะพร้าว เป็นต้น มีการใช้ระบบน้ำ

อัจฉริยะเข้ามาปรับใช้ในแปลง การเลี้ยงไก่สามสายพันธุ์ การปลูกผักยกแคร่ โดยเกษตรกรผู้สนใจสามารถเข้ามาศึกษาดูงานได้ ตั้งแต่การวางท่อและการติดตั้งระบบน้ำ มีการใช้น้ำหมักและปุ๋ยหมักในแปลงเกษตร ช่วยปรับสภาพดินและลดรายจ่ายในการซื้อปุ๋ยเคมี

๒.๓ แปลงยางพารา มีการเลี้ยงแพะลูกผสม การปลูกหญ้าเนเปียร์ เพื่อเป็นอาหารสัตว์ การใช้ทางของปาล์ม น้ำมันเป็นอาหารเสริมให้แพะ เพื่อลดต้นทุน การปลูกสับปะรดในพื้นที่ลุ่มยาง

แปลงปาล์มน้ำมัน

แปลงผสมผสานไม้ผล

แปลงยางพารา

๓. ฐานเรียนรู้ จำนวน ๑๐ ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑. ฐานเรียนรู้ด้านพืช (ปาล์มน้ำมัน)
๒. ฐานเรียนรู้ด้านพืชไร่ (หญ้าเลี้ยงสัตว์)
๓. ฐานเรียนรู้ด้านปศุสัตว์ (การเลี้ยงไก่)
๔. ฐานเรียนรู้ด้านประมง (การเลี้ยงปลา)
๕. ฐานเรียนรู้ด้านพืช (การปลูกส้มโอ)
๖. ฐานเรียนรู้ด้านพืช (การปลูกฝรั่ง)
๗. ฐานเรียนรู้ด้านพืช (การปลูกสับปะรด)
๘. ฐานเรียนรู้ด้านพืช (การปลูกผักยกแคร่)
๙. ฐานเรียนรู้ด้านปศุสัตว์ (การเลี้ยงแพะ)
๑๐. ฐานเรียนรู้การทำปุ๋ยอินทรีย์

๔. หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน ๙ หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๑ หลักสูตรหลัก จำนวน ๔ หลักสูตร ประกอบด้วย

- ๑) การลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตในสวนปาล์มน้ำมัน
- ๒) การจัดการสวนส้มโออย่างมีคุณภาพ
- ๓) การปลูกพืชร่วม พืชแซม (สับปะรด)
- ๔) การจัดทำมาตรฐานการผลิต GAP

๔.๒ หลักสูตรบังคับ จำนวน ๒ หลักสูตร ประกอบด้วย

- ๑) เกษตรผสมผสาน
- ๒) การจัดทำบัญชีครัวเรือน

๔.๓ หลักสูตรเสริม จำนวน ๓ หลักสูตร ประกอบด้วย

- ๑) การบริหารจัดการน้ำ
- ๒) อาชีพเสริมเพิ่มรายได้
- ๓) ระบบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์

๔.๔ หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. (ให้ระบุมานำจำนวน ๑ หลักสูตร พร้อมระบุวัตถุประสงค์ เนื้อหา และรูปแบบการถ่ายทอดความรู้)

หลักสูตร : การลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตในสวนปาล์มน้ำมัน

วัตถุประสงค์ ดังนี้

- ๑) เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ในการดูแลสวนปาล์มน้ำมันอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ
- ๒) เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตในสวนปาล์มน้ำมันได้
- ๓) เพื่อให้เกษตรกรผลิตปุ๋ยอินทรีย์และน้ำหมักในการปรับปรุงสภาพดินได้
- ๔) เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรสร้างรายได้เสริมในสวนปาล์มน้ำมัน
- ๕) เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่มาตรฐาน GAP

เนื้อหา ได้แก่

- ๑) เทคนิคการจัดการสวนปาล์มน้ำมันตามระยะการเจริญเติบโต
- ๒) การชุดแปลงยกร่องเลี้ยงปลาในสวนปาล์มน้ำมัน
- ๓) การจัดการดิน ปุ๋ย และน้ำให้เหมาะสมกับปาล์มน้ำมัน
- ๔) การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ น้ำหมักชีวภาพ
- ๕) แนวทางการผลิตเพื่อเข้าสู่มาตรฐาน GAP

รูปแบบการถ่ายทอดความรู้ ได้แก่

- ๑) เรียนรู้ในแปลงทุเรียนจริงของเกษตรกรต้นแบบ
- ๒) การสาธิตการทำปุ๋ยอินทรีย์ น้ำหมักชีวภาพ
- ๓) บรรยายควบคู่กับการใช้สื่อวิดีโอ แผ่นพับ และกรณีตัวอย่าง
- ๔) มีการติดตามผลหลังอบรม โดยเก็บข้อมูลผ่านแบบประเมินและการเยี่ยมแปลง

๕. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (การเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ให้อธิบายวิธีการ และแนวทางในการเข้าร่วมจัดทำแผนอย่างละเอียด)

นายตะอา หวังโสะ ในฐานะเกษตรกรต้นแบบ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการระดับจังหวัด ผ่านกลไกของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด โดยการเข้าร่วมประชุมตามที่สำนักงานเกษตรจังหวัดเชิญเข้าร่วมเป็นตัวแทนของอำเภอกันตังในตำแหน่งประธาน ศพก.อำเภอกันตังในการประชุมเชื่อมโยงการดำเนินงานคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. และแปลงใหญ่ ระดับจังหวัด เพื่อเสนอความคิดเห็น ข้อมูลจากแปลงจริง และปัญหาที่พบในพื้นที่

๖. การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.) (มีการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ใครบ้างเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน และให้แนบแผนฯ)

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ได้ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการรายศูนย์ฯ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาตามศักยภาพของพื้นที่ โดยเฉพาะการผลิตปาล์มน้ำมัน ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของอำเภอ

กระบวนการจัดทำแผนราย ศพก. ดำเนินการภายใต้แนวทางการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้แก่

- ๑) เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอกันตัง (ฝ่ายเลขานุการแผน)
- ๒) คณะกรรมการ ศพก. ระดับอำเภอ
- ๓) เกษตรกรต้นแบบและเจ้าของแปลงเรียนรู้

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

๑.๑ แรงบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

๑) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำเกษตรแบบเดิม ๆ สู่การทำเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

แรงบันดาลใจเริ่มต้นในการปรับเปลี่ยนการทำเกษตรของนายตะอา หวังโสะ คือ การเป็นหนี้ จากเดิมทำเกษตรแบบไม่มีความรู้ จนมาถึงจุดเปลี่ยน ทั้งโอกาส ประสบการณ์และช่วงเวลาที่เหมาะสม ได้ลองเริ่มปลูก สับปะรดแซมสวนยางพารา ทั้งของตนเองและเช่าพื้นที่ของเกษตรกรรายอื่นๆ มีการลองผิดลองถูก จนประสบความสำเร็จ สามารถปลดหนี้ได้สำเร็จ หลังจากนั้น จึงเอาจริงเปลี่ยนนี้มาสร้างเป็นแรงบันดาลใจให้ตนเอง และบอกเล่าประสบการณ์ของเกษตรกรท่านอื่นที่เข้ามาศึกษาดูงานที่ศูนย์ มีเกษตรกรหลายคนที่ได้เข้ามาดูงานแล้วกลับลองใช้และประสบความสำเร็จเหมือนคุณตะอา โดยเฉพาะการจัดการสวนปาล์มน้ำมัน

๒) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

พื้นที่บริเวณนี้ เดิมเป็นพื้นที่นา พื้นที่ลุ่มน้ำ น้ำท่วมขัง และปัญหาเรื่องน้ำในช่วงฤดูแล้ง ทำให้ทำเกษตรอื่นๆได้ยาก ต่อมาได้รับการสนับสนุนและความรู้จากพัฒนาที่ดิน ในการปรับเปลี่ยนพื้นที่ ขุดคูยกร่อง และเริ่มมาปลูกปาล์มน้ำมัน ทำให้มีรายได้ต่อพื้นที่สูงกว่าการปลูกข้าว และการใช้ระบบน้ำหยด โดยสูบน้ำจากร่องคูที่ขุด เพื่อใช้ในฤดูแล้ง

๑.๒ รายละเอียดของการทำเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้

๑) การทำเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร (เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดของศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง)

(๑) การจัดการดินและปุ๋ย

มีการตรวจวิเคราะห์ค่ากรด-ด่างในดินและเลือกใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินอย่างเหมาะสม โดยเน้นการผลิตปุ๋ยหมักอินทรีย์ใช้เองในแปลงปาล์มน้ำมัน ซึ่งช่วยลดต้นทุนการผลิต เพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน และปรับปรุงโครงสร้างดินให้เหมาะกับการเจริญเติบโตของพืชในระยะยาว

(๒) การจัดการน้ำด้วยเทคโนโลยี

มีการติดตั้งระบบน้ำอัจฉริยะและระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์แบบเคลื่อนที่ในแปลงไม้ผล ช่วยประหยัดพลังงาน ลดต้นทุนไฟฟ้า และสามารถให้น้ำสม่ำเสมอในช่วงฤดูแล้ง เป็นนวัตกรรมที่เหมาะสมกับพื้นที่ไม่มีไฟฟ้าเข้าถึงหรือมีต้นทุนสูง

(๓) การควบคุมศัตรูพืชโดยชีวภัณฑ์

นำชีวภัณฑ์ไตรโคเดอร์มาที่ได้จากสำนักงานเกษตรมาใช้ในการควบคุมเชื้อราในแปลงไม้ผล ช่วยลดการใช้สารเคมี เพิ่มความปลอดภัย และฟื้นฟูระบบนิเวศในแปลงให้มีความสมดุลมากขึ้น โดยมุ่งสู่การทำเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์

(๔) การเพิ่มผลผลิตและคุณภาพผลผลิต

มีการวางแผนจัดการแปลงอย่างเหมาะสม เช่น ปลุกปล้ำมน้ำมันด้วยระยะ $๘ \times ๘ \times ๘$ เมตร ตัดแต่งทางใบและเก็บเกี่ยวอย่างถูกวิธี นอกจากนี้ยังทดลองเปรียบเทียบการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ใบกับวิธีปกติ ทำให้สามารถเพิ่มผลผลิตได้จริง และมีคุณภาพตรงตามความต้องการของตลาด

(๕) การลดต้นทุนการผลิต

ดำเนินการลดต้นทุนการผลิตโดยผลิตปุ๋ยหมักชีวภาพใช้เองเพื่อลดการใช้ปุ๋ยเคมี และปรับมาใช้ระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์แทนระบบไฟฟ้าแบบเดิม ช่วยลดค่าใช้จ่ายในระยะยาว นอกจากนี้ยังมีการจัดบันทึกข้อมูลต้นทุนและผลผลิตอย่างต่อเนื่อง เพื่อวิเคราะห์และวางแผนการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ

๖) การเพิ่มมูลค่าผลผลิต

พัฒนาการผลิตไม้ผลให้เข้าสู่มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) และได้รับการรับรองเรียบร้อยแล้ว ทำให้สามารถเพิ่มมูลค่าผลผลิตในเชิงการตลาด พร้อมสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค เช่น ส้มโอ ฝรั่ง สับปะรด เพื่อเสริมรายได้และใช้พื้นที่เกษตรให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๒) อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน

(๑) การศึกษาหาความรู้ เริ่มจากการเข้าร่วมอบรม ศึกษาดูงาน หน่วยงานราชการ และเครือข่าย ศพก. เพื่อให้เข้าใจแนวทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสมกับพื้นที่ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ และชีวภัณฑ์ควบคุมโรค

(๒) การทดลองใช้ในแปลงจริง ได้แก่ การผลิตปุ๋ยหมักใช้เองในแปลงปล้ำมน้ำมัน หรือการติดตั้งระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ในแปลงทุเรียน เพื่อดูผลลัพธ์ในด้านต้นทุนและประสิทธิภาพการผลิต

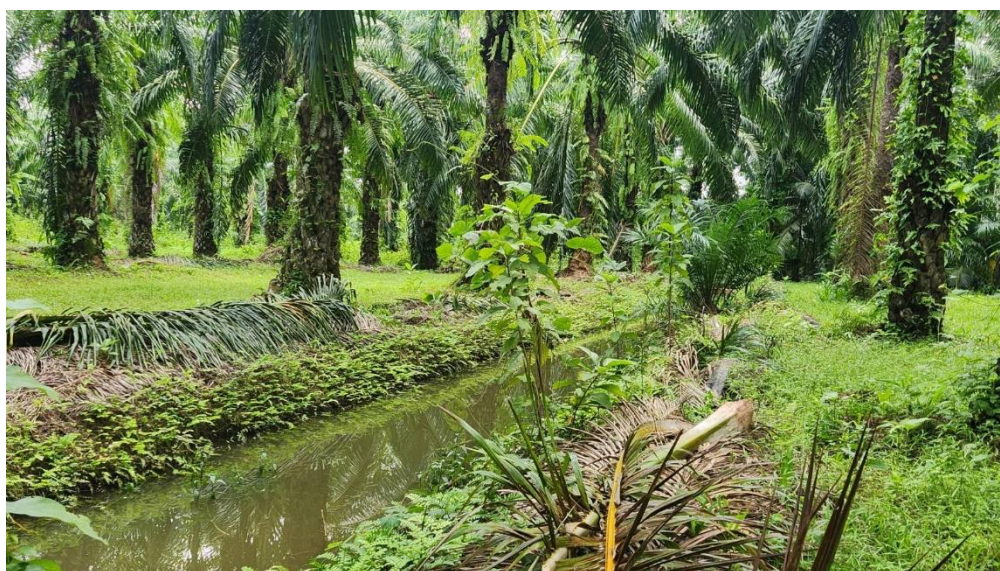
(๓) การประเมินผลและปรับปรุง ดำเนินการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง โดยจดบันทึกต้นทุน รายได้ และปริมาณผลผลิต เพื่อประเมินว่าเทคโนโลยีนั้นให้ผลคุ้มค่าหรือไม่ หากพบจุดอ่อนจะมีการปรับปรุง เช่น เปลี่ยนสูตรปุ๋ยชีวภาพหรือปรับเวลาให้น้ำให้เหมาะสมกับฤดูกาล

(๕) การถ่ายทอดสู่ชุมชน โดยใช้แปลงเรียนรู้เพื่อถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรในชุมชน และจัดอบรมร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอกันตัง พร้อมพัฒนาเป็นฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรของ ศพก. เช่น หลักสูตรการจัดการสวนปาล์มน้ำมัน หรือการใช้พลังงานแสงอาทิตย์ในระบบน้ำเกษตร

๓) อธิบายขั้นตอนการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ด้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอน วิธีการอย่างละเอียด)

นายตะอา หวังโสะ ได้ประยุกต์ใช้หลักวิชาการในการจัดการแปลงเกษตร โดยเน้นการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ที่ผลิตขึ้นเองร่วมกับปุ๋ยเคมีในสัดส่วนที่เหมาะสม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดูดซึมธาตุอาหารของพืช ลดการใช้ปุ๋ยเคมี และลดต้นทุนการผลิตในระยะยาว ทั้งนี้ อัตราการใช้ปุ๋ยและช่วงเวลาในการใส่ปุ๋ย จะพิจารณาจากอายุของพืช ความสมบูรณ์ของต้น และสภาพแวดล้อมของพื้นที่ ในสวนปาล์มน้ำมัน มีการปรับปรุงการจัดการโดยใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพจากเศษพืชในสวนและมูลสัตว์ พร้อมเสริมด้วยการใส่ปุ๋ยตามช่วงอายุของต้นปาล์ม เช่น ระยะปลูกใหม่จนถึงเริ่มให้ผลผลิต และระยะให้ผลผลิตเต็มที่ เพื่อให้ต้นปาล์มได้รับธาตุอาหารครบถ้วน ตลอดจนมีการตัดแต่งทางใบ และเก็บเกี่ยวผลผลิตอย่างเหมาะสมเพื่อลดความสูงและเพิ่มคุณภาพผลผลิต

สำหรับแปลงไม้ผล มีการเลือกปลูกพันธุ์ที่มีความทนต่อควมคุกกับการใช้ชีวภัณฑ์ เช่น เชื้อราไตรโคเดอร์มา ลดการใช้สารเคมี และรักษาสภาพแวดล้อม นอกจากนี้ ยังมีการติดตั้งระบบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อควบคุมการให้น้ำให้สม่ำเสมอ ตรงตามความต้องการของพืช โดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้ง ซึ่งช่วยส่งเสริมการเจริญเติบโตและลดปัญหาความเครียดของพืช กระบวนการทั้งหมดมีการจดบันทึกต้นทุนและผลผลิตอย่างต่อเนื่อง เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนและปรับปรุงการผลิตในรอบถัดไป ถือเป็นการทำเกษตรโดยใช้ความรู้และประสบการณ์ควบคู่กับหลักวิชาการอย่างเป็นระบบ

กาเลียงแพะ มีการใช้เทคโนโลยีการผสมเทียมแพะลูกผสมของสำนักงานปศุสัตว์อำเภอกันตัง ทำให้แพะมีอัตราการเจริญเติบโตที่เร็วกว่าและได้น้ำหนักตัวที่มากขึ้นเมื่อเทียบกับแพะสายพันธุ์บ้าน มีความทนทานต่อโรคบางชนิดได้ดีกว่าพ่อแม่พันธุ์ การให้อาหารจะมีทั้งอาหารสำเร็จรูป หญ้าเนเปียร์บด และทางของปาล์มน้ำมัน เพื่อลดต้นทุนเรื่องของอาหาร

๒. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยีมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติมเพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของท่าน)

๒.๑ สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

๑) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๔ ชนิด ประกอบด้วย

๑.๑) ปาล์มน้ำมัน พื้นที่ปลูกจำนวน ๓.๕ ไร่

๑.๒) สับปะรด พื้นที่ปลูกจำนวน ๒ ไร่

๑.๓) ส้มโอ พื้นที่ปลูกจำนวน ๑ ไร่

๑.๔) ฝรั่ง พื้นที่ปลูกจำนวน ๑ ไร่

๒) สินค้าเกษตร ด้านประมง ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๑ ชนิด ประกอบด้วย

๒.๑) ปลาทาบิิม จำนวน ๓๐๐ ตัว

๓) สินค้าเกษตร ด้านปศุสัตว์ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๓ ชนิด ประกอบด้วย

๓.๑) แพะ จำนวน ๑๘ ตัว

๓.๒) ไก่สายสามพันธุ์ จำนวน ๑๗ ตัว

๓.๓) ไก่ไข่ จำนวน ๑๗ ตัว

๒.๒ ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุด้านทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก)

๑) สินค้า ปาล์มน้ำมัน จำนวน ๓.๕ ไร่ (๖๘ ต้น) มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

๑.๑) ค่าปุ๋ยเคมี ๑๒ กระสอบ เป็นเงิน ๑๔,๔๐๐ บาท

๑.๒) ค่าแรงตัดหญ้า เป็นเงิน ๑,๒๐๐ บาท

๑.๓) ค่าแรงล้างทางปาล์ม เป็นเงิน ๑,๐๐๐ บาท

๑.๔) ค่าแรงตัดทะลายปาล์ม เป็นเงิน ๑๕,๐๐๐ บาท

๑.๕) ค่าแรงตัดหญ้า เป็นเงิน ๑,๒๐๐ บาท

๑.๖) ค่าวัสดุทำน้ำหมัก เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท

รวมต้นทุนการผลิต ๓๕,๘๐๐ บาท/ไร่

รายได้ ๘๑,๔๐๗ บาท/ไร่

๒.๓ รายได้ของเกษตรกรรายแบบ มีดังนี้

๑) รายได้รายวัน (ได้รายวันจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกวันของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ ไก่ไข่ สับปะรด ส้มโอ ฝรั่ง

เฉลี่ยรายได้วันละ ๒,๐๐๐ บาท/วัน

๒) รายได้ ๑๕ วัน (ได้รายสัปดาห์จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกสัปดาห์ของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ ปาล์มน้ำมัน พืช

เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ ๓,๕๐๐ บาท/๑๕ วัน

๓) รายได้รายเดือน (ได้รายเดือนจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ แพะ

เฉลี่ยรายได้เดือนละ ๕,๐๐๐ บาท/เดือน

๔) รายได้รายปี (ได้รายปีจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ ปลูก

เฉลี่ยรายได้ปีละ ๑๐,๐๐๐ บาท/ปี

๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)

๑) ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง

การได้ปลดหนี้ การนำความรู้มาช่วยในการลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิต และสร้างรายได้อย่างมั่นคงจากแปลงเกษตร ทั้งในสวนปาล์มน้ำมันและการทำเกษตรแบบผสมผสาน พร้อมพัฒนาทักษะการจัดการเกษตรสมัยใหม่ เช่น การใช้พลังงานแสงอาทิตย์ การผลิตปุ๋ยใช้เอง และการจัดบันทึกต้นทุนผลผลิต ทำให้สามารถวางแผนการผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒) ประโยชน์ที่เกิดกับเกษตรกรรายอื่น

เกษตรกรในพื้นที่ใกล้เคียงสามารถเรียนรู้และนำเทคโนโลยีที่ใช้ในแปลงต้นแบบไปปรับใช้ในพื้นที่ของตน เช่น การใช้ชีวภัณฑ์แทนสารเคมี การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ และการวางระบบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ ซึ่งช่วยลดต้นทุนเพิ่มผลผลิต และส่งเสริมความปลอดภัยด้านอาหารในชุมชน

๓) ประโยชน์ที่เกิดกับชุมชน

กิจกรรมของศพก. ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันในชุมชน มีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมโดยลดการใช้สารเคมีในพื้นที่ และสร้างรายได้หมุนเวียนจากการจำหน่ายผลผลิตปลอดภัยในชุมชน ทำให้เกิดความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจในระดับครัวเรือนและระดับชุมชนอย่างยั่งยืน

๓. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

๓.๑ เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร มีส่วนสำคัญในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะการติดตั้งระบบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อลดการใช้พลังงานไฟฟ้า การผลิตและใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพแทนปุ๋ยเคมี ช่วยลดการชะล้างสารเคมีลงสู่ดินและแหล่งน้ำ รวมทั้งมีการใช้ชีวภัณฑ์ เช่น เชื้อราไตรโคเดอร์มา แทนสารเคมีในการป้องกันโรคพืช ซึ่งลดสารตกค้างและรักษาสมดุลของจุลินทรีย์ในดิน ส่งผลให้ระบบนิเวศในพื้นที่ฟื้นตัวดีขึ้นและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมทั้งในแปลงเกษตรและชุมชนโดยรอบ

๓.๒ ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก.)

๑) ลดการใช้สารเคมีในแปลงเกษตร สารชีวภัณฑ์ เช่น ไตรโคเดอร์มาในการควบคุมโรคที่เกิดจากเชื้อรา การใช้ปุ๋ยเวอร์ก้าจัดเลี้ยงอ่อนในฝรั่ง ช่วยลดสารตกค้างในดินและน้ำ ปกป้องความหลากหลายของสิ่งมีชีวิต

๒) ติดตั้งระบบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ในแปลงไม้ผล ลดการใช้พลังงานจากเชื้อเพลิง(น้ำมัน) ประหยัดต้นทุนและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

๓) ผลิตและใช้ปุ๋ยหมักจากมูลสัตว์(แพะ) วัสดุเศษเหลือในครัวเรือนพื้นฟูดินด้วยการใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพ (สับปะรด) เพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน รักษาสมดุลจุลินทรีย์ในดิน ปรับจากดินนาเป็นดินที่อุดมสมบูรณ์ได้

๔) การให้น้ำแบบระบบน้ำหยด ลดการใช้น้ำด้วยระบบให้น้ำอย่างเหมาะสม แก้ปัญหาการขาดน้ำในช่วงฤดูแล้ง ควบคุมปริมาณน้ำตามความต้องการของพืช

๕) การทำเกษตรแบบผสมผสานและหมุนเวียน เลี้ยงสัตว์ ปลุกพืชหลากหลายชนิด เพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพลดความเสี่ยงจากการพึ่งพาทรัพยากร

๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๔.๑ ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

๔.๑.๑ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่

นายตะอา หวังโสะ เป็นผู้มีความรู้และความเข้าใจในข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่อำเภอกันตังเป็นอย่างดี เนื่องด้วยประสบการณ์การทำงานร่วมกับชุมชน การทำงานทางด้านการเมือง การเข้าถึงพื้นที่และรับรู้ปัญหาทางการเกษตร ตั้งแต่อดีตจนปัจจุบัน รวมถึงการใช้ชีวิตของเกษตรกรในพื้นที่ นอกจากนี้ยังตระหนักถึงข้อจำกัดด้านน้ำในช่วงฤดูแล้ง การปรับเปลี่ยนพื้นที่ดินนา การปรับเปลี่ยนชนิดพืช เพื่อให้เข้ากับการเกษตรปัจจุบัน ส่งเสริมการขุดคูยกร่อง ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยหมักจากวัสดุเหลือใช้ในสวนปาล์ม เพื่อลดต้นทุนและฟื้นฟูสภาพดิน ความรู้เหล่านี้ถูกนำมาใช้ในการวางแผนการผลิต การเลือกพันธุ์พืชที่เหมาะสม และการจัดระบบการเรียนรู้ภายในศูนย์ฯ ซึ่งสามารถตอบสนองต่อสภาพพื้นที่และถ่ายทอดต่อเกษตรกรในชุมชนได้อย่างเหมาะสม

๔.๑.๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้

มีความพร้อมในการถ่ายทอดองค์ความรู้และเป็นวิทยากรในกิจกรรมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง โดยภายในศูนย์ฯ เป็นแหล่งศึกษาดูงานทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ โดยเฉพาะในเรื่อง การจัดการสวนปาล์มน้ำมัน การปลูกสับปะรดแซมสวนยางพารา โดยการปลูกส้มโอที่ได้คุณภาพและมีชื่อเสียง เป็นที่รู้จักของลูกค้าทั้งในพื้นที่และต่างอำเภอ

๔.๑.๓ การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาใกล้ชิดแก่เกษตรกรในพื้นที่ ทั้งในเรื่องการจัดการแปลงปลูก เช่น ปาล์มน้ำมันและสับปะรด ตลอดจนการจัดการต้นทุนการผลิต และการใช้ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน

การให้คำปรึกษาดำเนินการผ่านช่องทางต่าง ๆ ได้แก่:

- ๑) การให้คำแนะนำแบบตัวต่อตัวในพื้นที่สวนของเกษตรกร โดยลงพื้นที่จริงร่วมกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร
- ๒) การเปิดศูนย์เรียนรู้ให้เป็นจุดรับเรื่องปัญหาทางการเกษตร เช่น ปัญหาโรคพืช ศัตรูพืช น้ำแล้ง การจัดการดิน และการขอคำแนะนำเรื่อง GAP หรือระบบน้ำ
- ๓) การเป็นตัวแทนด้านการเกษตรวางแผนการเกษตรร่วมกับเวทีชุมชน สภาท้องถิ่น โดยการนำปัญหาที่ได้เจอไปบอกกล่าวและแนวทางการแก้ปัญหาในรับตำบล

ศูนย์ฯ ยังเป็นแหล่งรวมปัญหาในพื้นที่เพื่อส่งต่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานเกษตรอำเภอ สถานีพัฒนาที่ดิน ประมงอำเภอ หากเป็นประเด็นเชิงระบบหรือเชิงนโยบาย เช่น ปัญหาคุณภาพดิน หรือตลาดจำหน่ายผลผลิต

๔.๑.๔ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร

ให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารและวิชาการเกษตรอย่างต่อเนื่องผ่านบทบาทของเกษตรกรต้นแบบและเจ้าของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) โดยดำเนินการทั้งในเชิงรับและเชิงรุก ได้แก่

- ๑) เป็นวิทยากรบรรยายถ่ายทอดความรู้ ด้านบัญชีครัวเรือน การจัดการสวนปาล์มน้ำมัน และระบบน้ำอัจฉริยะในกิจกรรมอบรมเกษตรกรผู้นำ โครงการพัฒนาศูนย์เครือข่าย ศพก. รวมถึงงานศึกษาดูงานจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน
- ๒) เผยแพร่ข้อมูลผ่านกิจกรรมศูนย์เรียนรู้ เช่น Field Day และการจัดกิจกรรมเรียนรู้ในแปลงจริง ซึ่งเกษตรกรสามารถซักถามข้อมูลเชิงวิชาการ และรับคำปรึกษาแบบตัวต่อตัวได้
- ๓) รวบรวมและนำเสนอข้อมูลสถานการณ์การผลิต เช่น ปัญหาการใช้ปุ๋ยเคมี ปริมาณฝนที่ส่งผลต่อระบบน้ำ หรือการระบาดของโรคพืช เพื่อนำเสนอแก่สำนักงานเกษตรอำเภอในการประชุมเชิงนโยบาย
- ๔) ใช้แปลงเรียนรู้เป็นพื้นที่สาธิตวิชาการ ด้านการผลิตพืช เช่น การปลูกปาล์มน้ำมัน การปลูกสับปะรด การปลูกทุสมือตามมาตรฐาน GAP การใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพ

๔.๑.๕ การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร (มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรในชุมชน หรือเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติได้อย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติอย่างไร)

ได้นำองค์ความรู้ที่ได้จากการอบรมและประสบการณ์จริงมาถ่ายทอดให้กับเกษตรกรในพื้นที่ โดยใช้แปลงเรียนรู้ของตนเองเป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรม เช่น การเรียนรู้ด้านระบบน้ำอัจฉริยะ การใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพ และการจัดการสวนทุเรียนตามมาตรฐาน GAP รวมถึงการจัดการสวนปาล์มน้ำมันเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิต มีการจัดกิจกรรมอบรมให้แก่เกษตรกรผู้นำ และประชาชนในชุมชนใกล้เคียงรวมถึงหน่วยงานที่เข้ามาศึกษาดูงาน โดยหลังจากเข้าร่วมกิจกรรม เกษตรกรจำนวนหนึ่งได้นำแนวทางการจัดการน้ำและการใช้ปุ๋ยชีวภาพไปใช้ในแปลง

ของตนเอง ทำให้สามารถลดต้นทุนได้อย่างเป็นรูปธรรม และเพิ่มคุณภาพผลผลิต นอกจากนี้ยังมีการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ในระดับตำบล โดยเกษตรกรที่เคยเข้าร่วมการเรียนรู้กลับไปถ่ายทอดต่อยังกลุ่มของตนเอง เช่น กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงพฤติกรรมในวงกว้างมากขึ้นในชุมชน

๔.๑.๖ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่

ร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอกันตังในการจัดกิจกรรม Field Day การพัฒนาหลักสูตรเรียนรู้ และการถ่ายทอดเทคโนโลยี เช่น การจัดการสวนปาล์มน้ำมัน และการใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพในแปลงปาล์มน้ำมัน การเป็นวิทยากรในกิจกรรมอบรมเกษตรกรผู้นำและเกษตรกรทั่วไป ภายใต้โครงการพัฒนาเกษตรกรต้นแบบของ ศูนย์เครือข่าย ศพก. ร่วมกับหน่วยงานเช่น กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ สถานีพัฒนาที่ดิน และสำนักงานเกษตรจังหวัด สนับสนุนการพัฒนา กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่ โดยให้คำปรึกษาในการจัดการแปลง GAP การลดต้นทุนการผลิต และการพัฒนาคุณภาพผลผลิต เช่น ส้มโอและปาล์มน้ำมัน และใช้พื้นที่ศูนย์เรียนรู้เป็นแหล่งเรียนรู้ชุมชน สำหรับ กิจกรรมศึกษาดูงาน การสาธิตเทคโนโลยีและการเผยแพร่ข้อมูลวิชาการ เช่น ระบบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ และการจัดการธาตุอาหารตามสภาพพื้นที่

๔.๑.๗ บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อย่างไรบ้าง

๑) วางแผนและกำหนดทิศทางการดำเนินงานของศูนย์ ร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอและเครือข่ายเกษตรกร เพื่อให้กิจกรรมภายในศูนย์ตอบโจทย์ปัญหาในพื้นที่และสอดคล้องกับฤดูกาลผลิต

๒) บริหารจัดการกิจกรรมภายในศูนย์ เช่น การจัดอบรม การสาธิตเทคโนโลยี การจัดทำแปลงเรียนรู้ และการให้บริการข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรแก่เกษตรกรในชุมชน

๓) ทำหน้าที่เป็นผู้นำทางวิชาการเกษตร ถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกร เช่น การจัดการสวนปาล์มน้ำมัน อย่างมีคุณภาพ การจัดการสวนตามมาตรฐาน GAP การติดตั้งระบบน้ำอัจฉริยะ และการจัดทำบัญชีครัวเรือน

๔) เป็นตัวแทนของเกษตรกรในระดับอำเภอ เข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการระดับจังหวัดเพื่อสะท้อนปัญหาในพื้นที่ เสนอแนวทางแก้ไข และประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ

๔.๒ ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

๔.๒.๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน การเปลี่ยนแปลงในด้านเกษตรของเกษตรกรในชุมชน ชาวบ้านในแคว้นยังคงทำนา เนื่องด้วยพื้นที่เป็นพื้นที่ลุ่มน้ำท่วมขัง และดินเป็นกรด และด้วยที่ตนเองได้สะสมประสบการณ์ ความน่าเชื่อถือให้กับชุมชน และการเป็นผู้ปฏิบัติจริง จนเป็นที่ยอมรับของชาวบ้าน จนกระทั่ง ปี ๒๕๖๐ ได้รับโอกาสการสนับสนุนงบประมาณจากสถานีพัฒนาที่ดินให้ชาวบ้านในพื้นที่ กระผมได้นำเสนอพื้นที่ในตำบลบ่อน้ำร้อนเข้าร่วมโครงการชุดคูยกรอง มีเกษตรกรเข้าร่วมมากกว่า ๕๐ คน พื้นที่เข้าร่วมปรับเปลี่ยนพื้นที่ ๑๕๐ ไร่ และศพก.แห่งนี้ เป็นตัวกลางระหว่างชุมชนและหน่วยงานของรัฐ ที่จะนำพาสิ่งดีๆเข้ามาในชุมชน รู้สึกละอายใจที่ทำงานมานาน ไม่ใช่ได้เพียงแต่ตนเอง แต่ยังสร้างสิ่งดีๆอีกมากมายให้กับเกษตรกรท่านอื่นๆ ทั้งในชุมชนบ่อน้ำร้อนและพื้นที่ตำบลอื่น จากการที่มีคนเข้ามาอบรมที่ศูนย์ แล้วนำไปปรับใช้กับพื้นที่ของตนเอง และทุกครั้งที่ได้รับคำพูดว่า “ผม/ฉัน ได้รับความรู้มาจากที่นี่ ไปทำที่บ้านจนได้ดี” มันทำให้รู้สึกดีใจเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะคนที่เข้ามาที่ศูนย์ด้วยตนเอง ไม่ใช่เพราะการอบรมจากหน่วยงาน บางคนก็มาถามเรื่องการปลูกส้มโอ การปลูกสับปะรด เพราะผมทำได้ และเขาก็อยากที่จะทำได้ด้วย ดีใจที่เขาเหล่านั้น ยอมรับและยกย่องให้เป็น “อาจารย์”

๔.๒.๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

๑) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

ทางการ ประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ทำหน้าที่ประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐ วางแผนและขับเคลื่อนกิจกรรมพัฒนาเกษตรกรในพื้นที่ เช่น การอบรมถ่ายทอดความรู้ การจัดทำแปลงเรียนรู้ การจัดกิจกรรม Field Day และเป็นตัวแทนเข้าร่วมประชุมในระดับจังหวัด

ในรูปแบบไม่เป็นทางการ เป็นที่ยอมรับของเกษตรกรในชุมชนในฐานะ “พี่เลี้ยง” หรือ “ที่ปรึกษา” ด้านการเกษตร โดยเกษตรกรมักเข้ามาขอคำแนะนำในเรื่องการปลูกปาล์มน้ำมัน การจัดการสวนส้มโอ สับปะรด การใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพ และระบบน้ำอัจฉริยะ ทั้งยังเปิดบ้านและแปลงเกษตรให้เป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดเวลา ช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีในชุมชนและเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเกษตรกรในพื้นที่

๒) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

การแสดงออกถึงความเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวมอย่างต่อเนื่อง โดยสละพื้นที่สวนของตนเองเป็นแปลงเรียนรู้ เปิดให้หน่วยงานราชการ เกษตรกร และผู้สนใจทั่วไปเข้ามาศึกษาดูงานโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย พร้อมทั้งอุทิศเวลาและทรัพยากรส่วนตัวในการจัดทำระบบสาธิต เช่น ระบบน้ำอัจฉริยะ แปลงปุ๋ยหมักชีวภาพ และการจัดการสวนส้มโอตามมาตรฐาน GAP เพื่อให้ผู้อื่นสามารถนำแนวทางไปปรับใช้ได้จริง นอกจากนี้ ยังทำหน้าที่เป็นวิทยากรจิตอาสาในกิจกรรมอบรมและให้คำปรึกษาด้านเกษตร โดยไม่หวังผลตอบแทน เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรรายอื่นมีความรู้ มีรายได้ และสามารถพึ่งตนเองได้ในระยะยาว ถือเป็นแบบอย่างของการมีจิตสาธารณะและเสียสละเพื่อความเข้มแข็งของชุมชน

๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

“ซื้อกินไม่หมด คดกินไม่นาน”

คนเรามี ๒๔ ชั่วโมงเท่ากัน อยู่ที่ใครจะบริหารเวลาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย (ระบุผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานถอดบทเรียน)

๑. นายตะอา	หวังโสะ	ประธาน ศพก. อำเภอกันตัง (เกษตรกรต้นแบบ)
๒. นางสาวบุญยานุช	หาดสุด	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
๓. นางกตัญญา	เลี้ยงสกุลเวทย์	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
๔. นายกฤษฏา	ทรงสังข์	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
๕. นายนิติพล	มากมูล	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
๖. นางสาวอรรวรรณ	พานิกร	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
๗. นายณัณยงค์	ปล้องอ่อน	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
๘. นางสาวปาริย์	ปะตุกา	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

ดำเนินการโดยใช้กระบวนการสัมภาษณ์เชิงลึกในลักษณะกึ่งทางการ พร้อมบันทึกภาพ/วิดีโอ กรอบแบบฟอร์มที่กำหนด และใช้การสังเกตพฤติกรรมในพื้นที่จริงควบคู่กับการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ ศพก.

๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

การดำเนินการถอดบทเรียนในพื้นที่พบอุปสรรคสำคัญ คือ การตั้งคำถามที่ไม่ครบทุกประเด็น และเกษตรกรมีภารกิจที่ต้องทำมาก และเหนื่อยจากการทำงานมาก่อน การตอบคำถามอาจไม่ตรงประเด็นมาก

*****หมายเหตุ** ๑. ให้แนบภาพประกอบในแต่ละข้อ

๒. ใส่ภาคผนวกในส่วนของแผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. และศพก. เครือข่าย หรือส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของ ศพก.

